

Lovforslaget sattes til forhandling.

Chr. Rasmussen: Dette lovforslag adskiller sig ikke væsentligt fra den udlånslov, der er gældende for indeværende finansår. Beløbsrammen er uændret. Den eneste ændring er en ajourføring af enkelte udlånsstøtser, men da disse kun angår de ganske få nye brug, der oprettes . . .

Formanden: Vi skal have mere ro i salen. Der må absolut være mere ro i salen.

Chr. Rasmussen: Da disse ændringer kun drejer sig om en ajourføring af udgifterne til oprettelse af nye brug og dette sker i meget ringe udstrækning, er det uden særlig betydning for selve lovgivningen.

Jeg har derfor ikke mange bemærkninger at gøre til lovforslaget, men jeg kan ikke lade være med at give udtryk for, som jeg har gjort det så ofte før, at jeg er meget betænkelig ved den pantsætningsgrænse, vi har i denne udlånslov. Pantsætningsgrænsen på de 120 pct. af ejendomsværdien sammen med de relativt billige lån, der er tale om, medvirker uvægerligt til at holde jordpriserne oppe på et højere niveau, end landbruget i virkeligheden giver forrentningsmuligheder for. Jeg er godt klar over, at dette spørgsmål ikke kan ændres i den lov, der her er tale om, men jeg mener, at vi her befinder os på et niveau, som er alt for højt.

Så vil jeg gerne gøre nogle få bemærkninger i anledning af de spørgsmål, der er rejst fra husmandsforeningernes side. Man har gang på gang derfra rejst spørgsmålet om, at staten skulle skabe det, man kalder en jordbank. Meningen med det var altså, at staten skulle opkøbe ledig jord og have denne til rådighed til senere salg, når lejlighed bød sig. Nu erkender jeg åbent, at der vil være visse tilfælde, hvor det ville være rimeligt, at staten trådte ind som køber. Jeg tænker her på de tilfælde, hvor man søger sammenlægning af to eller flere ejendomme, men hvor den indbyrdes beliggenhed er meget u hensigtsmæssig for samdrift. Der ville der vel i adskilligt flere tilfælde, end det bliver benyttet i øjeblikket, måske være grund til at lade staten indtræde som køber. Men jeg må i så fald advare imod, at det sker til priser, der ligger alt for højt, og det kan i hvert fald ikke være rimeligt,

at man går ind i en allerede afsluttet pris-aftale, for så vil det under alle omstændigheder eller i hvert fald i de aller fleste tilfælde være til en pris, der slet ikke er økonomisk forsvarlig under de forhold, landbruget lever under i øjeblikket.

Men så må jeg dertil føje, at når formanden for De samvirkende danske Husmandsforeninger, måske i et af sine mange mørke øjeblikke, har slynget en udtalelse ud om, at man i virkeligheden burde benytte statsmidler til at danne en bro under jordpriserne for at holde dem oppe, så er vi ved at komme en lille smule for langt ud. Hvis vi skal yde statsstøtte og billige lån til unge landmænd og yde dem skattelettelse og samtidig yde statsstøtte for at holde jordpriserne oppe, så bliver det vist svært at komme tilbage fra det overdrev, vi i så fald ville komme ud i. Jeg vil i hvert fald stærkt advare imod, at man overhovedet bevæger sig ind på den tankegang.

Med disse bemærkninger skal jeg i øvrigt tilsige mit partis velvillige medvirken til gennemførelse af det fremsatte lovforslag.

Niels Ravn: Det lovforslag, vi her behandler, er jo en genganger, som vi møder hvert år, som sig hør og bør i henhold til den gældende hovedlov. Men det har været ved at være en genganger så ofte, at det er ved at komme lidt ud af frit med udviklingen, og vi kan jo se af ministerens fremsættelse, at lovens indhold og den administrative praksis efterhånden er ved at fjerne sig noget fra hinanden. Ikke fordi jeg er utilfreds med de bemærkninger, ministeren kommer med i fremsættelsen, hvori det fastslås, at regeringen ikke i det kommende finansår agter at stille midler til rådighed til oprettelse af nye brug med en undtagelse i de jordfordelingsager, vi har liggende i Sønderjylland. Jeg er enig med ministeren i disse synspunkter, men jeg må dertil føje, at så er tiden vel også inde til, at vi får set både på hovedlov og udlånslov. Jeg har den opfattelse, at det er også ministerens indstilling, at det må vi kigge på.

Det var en enkelt principiel bemærkning. Med hensyn til selve lovforslagets indhold har jeg ingen kommentarer til beløbsrammerne. De enkelte beløbsrammer er ajourført i henhold til prisudviklingen, og statsmidlernes beløbsramme i § 2 er uændret fra